

ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

просп. Перемоги, 14, м. Київ, 01135, тел./факс: (044) 351-56-92, тел. (044) 351-54-01

E-mail: vdz@avia.gov.ua, сайт: www.avia.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536026

Державна регуляторна служба України

Державна авіаційна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» направляє на розгляд та погодження проєкт наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження в цивільній авіації України» розроблений з метою метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до законів України, стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації, законодавства Європейського Союзу, документів Європейської організації з безпеки аеронавігації.

Додатки:

1. Проєкт наказу на 59 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка до проєкту наказу на 5 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу на 31 арк. в 1 прим.
4. Повідомлення про оприлюднення проєкту наказу на 3 арк. в 1 прим.

В.о. Голови

Сергій КОРШУК

ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДЕРЖАВІАСЛУЖБА)

НАКАЗ

Київ

Про затвердження Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження в цивільній авіації України»

Відповідно до частин першої та п'ятої статті 11, статті 34 Повітряного кодексу України, пункту 8 Положення про Державну авіаційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2014 року № 520, та з метою приведення нормативно-правових актів у відповідність до законів України, стандартів та рекомендованої практики Міжнародної організації цивільної авіації, законодавства Європейського Союзу, документів Європейської організації з безпеки аеронавігації **н а к а з у ю**:

1. Затвердити Авіаційні правила України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження в цивільній авіації України» (далі – Авіаційні правила), що додаються.

2. Управлінню аеронавігації (Сімак В.М.) забезпечити в установленому законодавством порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

014360

3. Установити, що:

1) посвідчення придатності до експлуатації, видані відповідно до Інструкції про порядок видачі посвідчень придатності до експлуатації та дозволів на право експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів і авіаційного електрозв'язку цивільної авіації України, затвердженої наказом Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 15 березня 2005 року № 186, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 березня 2005 року за № 349/10629, є чинними протягом установленого в них терміну дії;

2) сертифікати відповідності, видані відповідно до Правил сертифікації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України, затверджених наказом Міністерства інфраструктури України від 25 травня 2011 року № 121, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 червня 2011 року за № 701/19439, є чинними протягом установленого в них терміну дії.

4. Визнати такими, що втратили чинність:

1) наказ Міністерства транспорту України від 11 листопада 2003 року № 871 «Про затвердження Інструкції про порядок продовження терміну служби (ресурсу) наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів і авіаційного електрозв'язку цивільної авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2003 року за № 1102/8423;

2) наказ Міністерства транспорту України від 11 листопада 2003 року № 872 «Про затвердження Інструкції з організації та здійснення об'єктивного контролю при обслуговуванні повітряного руху та виробничій діяльності цивільної авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2003 року за № 1103/8424 (із змінами);

3) наказ Міністерства транспорту України від 11 листопада 2003 року № 874 «Про затвердження Інструкції з обліку та звітності при технічній експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення польотів і авіаційного електров'язку цивільної авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 року за № 1264/8585;

4) наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 08 травня 2007 року № 381 «Про затвердження Правил технічної експлуатації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21 червня 2007 року за № 705/13972 (із змінами);

5) наказ Міністерства інфраструктури України від 25 травня 2011 року № 121 «Про затвердження Правил сертифікації наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 червня 2011 року за № 701/19439;

6) наказ Міністерства інфраструктури України від 25 травня 2011 року № 122 «Про затвердження Сертифікаційних вимог до наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 червня 2011 року за № 702/19440.

5. Цей наказ набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

Голова Державіаслужби

Олександр БІЛЬЧУК

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

наказу Державіаслужби Про затвердження Авіаційних правил України
«Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та
експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження
в цивільній авіації України »

Заступник начальника управління –
начальник відділу - державний
інспектор з авіаційного нагляду
за безпекою авіації відділу зв'язку,
навігації, спостереження (CNS)

Віталій СИМАК

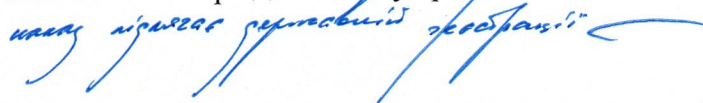
ПОГОДЖЕНО:

Перший заступник
Голови Державіаслужби

Сергій КОРШУК

Начальник юридичного управління

Віктор АВДЕСВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної авіаційної
служби України

№ _____

Авіаційні правила України
«Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження в цивільній авіації України»

I. Загальні положення

1. Ці Авіаційні правила встановлюють вимоги щодо:

- 1) сертифікації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження (далі – наземні засоби ЗНС);
- 2) організації та здійсненні експлуатації наземних засобів ЗНС;
- 3) обов'язків провайдерів аеронавігаційного обслуговування (далі – провайдери) та суб'єктів авіаційної діяльності, що не є провайдерами (далі – суб'єкт АД), наземні засоби ЗНС котрих пройшли сертифікацію;
- 4) сертифікації наземних засобів ЗНС, що є наземними засобами авіаційного повітряного електрозв'язку (далі - засоби АПЕЗ) експлуатацію котрих здійснює суб'єкт АД.

2. Дія цих Авіаційних правил поширюється на фізичних та юридичних осіб, незалежно від форми власності, які здійснюють діяльність, пов'язану з експлуатацією наземних засобів ЗНС цивільної авіації України.

3. Ці Авіаційні правила застосовуються уповноваженим органом з питань цивільної авіації (далі – уповноважений орган) для здійснення сертифікації наземних засобів ЗНС, нагляду за провайдерами аеронавігаційного обслуговування, що надають послуги зв'язку, навігації, спостереження (радіотехнічне забезпечення) та сертифікації засобів АПЕЗ суб'єктів АД.

4. Для реалізації цих Авіаційних правил уповноважений орган застосовує документи Міжнародної організації цивільної авіації (далі - ІКАО), вимоги засобів відповідності (MoC), прийнятні методи визначення відповідності (AMC) та інструктивний матеріал (GM), а також нормативно-правові акти України.

5. Експлуатація наземних засобів ЗНС, що визначені у пункті 1 глави 1 розділу IV цих Авіаційних правил та засобів АПЕЗ суб'єктів АД при відсутності, анулюванні, призупиненні або закінченні терміну дії сертифіката наземного засобу ЗНС (далі – сертифікат) забороняється.

6. У цих Авіаційних правилах терміни вживаються в таких значеннях:

автоматизована система керування повітряним рухом (АС КПР) - організаційно-технічна система, що складається з апаратно-програмних засобів автоматизації процесів керування повітряним рухом і забезпечує оцінку і прогноз повітряного руху, вибір керівних дій диспетчера УПР та контроль їх реалізації;

альтернативні методи визначення відповідності (alternative means of compliance – AltMoc) – встановлені уповноваженим органом методи, які пропонують альтернативу існуючим прийнятним методам визначення відповідності або пропонують нові методи для встановлення відповідності тим

положенням цих Авіаційних правил, відносно яких уповноваженим органом не було встановлено прийнятних методів визначення відповідності;

анулювання сертифіката – процедура, внаслідок якої здійснюється визнання сертифіката недійсним;

безвідмовність – властивість наземного засобу ЗНС виконувати потрібні функції в заданих умовах протягом заданого інтервалу часу чи наробітку;

вид технічного обслуговування (ремонт) – технічне обслуговування (ремонт), що виділяється за однією з ознак: етапом існування, періодичністю, обсягом робіт, умовами експлуатації, регламентацією тощо;

вимоги засобів відповідності (Means of Compliance - MoC) – це набір технічних вимог щодо наземних засобів ЗНС, що випливають із специфікацій співтовариства (certification CS), документів ICAO, документів Європейської організації з безпеки аеронавігації (EUROCONTROL), документів Європейської організації з обладнання для цивільної авіації (EUROCAE), документів Європейського агентства з безпеки польотів (EASA), нормативно-правових актів України, документів на наземний засіб ЗНС, вимог, що встановлені нормативно-правовими актами ЄС, які забезпечують відповідність основним вимогам (ERs);

відмова – подія, яка полягає у втраті наземним засобом ЗНС здатності виконувати потрібну функцію, тобто в порушенні працездатного стану;

відновлення – процес, в результаті якого наземний засіб ЗНС повертає здатність виконувати потрібну функцію;

готовність – властивість наземного засобу ЗНС бути здатним виконувати потрібні функції, в заданих умовах у будь-який час чи протягом заданого інтервалу часу за умови забезпечення необхідними зовнішніми ресурсами;

деградація – поступове погіршення параметрів або стану наземного засобу ЗНС під час експлуатації;

декларація – документ, підготовлений на вимогу цих Авіаційних правил відповідальною особою, що підтверджує застосування та відповідність вимогам;

декларація про відповідність (Declaration of conformity – DoC) – документ, підготовлений в установленому порядку виробником, про те, що складові

обслуговування повітряного руху/аеронавігаційного обслуговування (air traffic management/air navigation services) (далі -АТМ/АNS) відповідають визначеним специфікаціям співтовариства (Community Specification - CS);

декларація про відповідність засобу АПЕЗ – документ, підготовлений в установленому порядку суб'єктом АД про те, що засіб АПЕЗ, який вводиться у експлуатацію, пройшов перевірку з боку суб'єкта АД на відповідність вимогам цих Авіаційних правил та додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію (далі- Конвенція);

декларація про перевірку системи (declaration of verification of systems - DoV) – документ, підготовлений в установленому порядку провайдером, про те, що система АТМ/АNS, яка вводиться в експлуатацію, пройшла перевірку з боку провайдера на відповідність вимогам цих Авіаційних правил, основним вимогам (ERs) та вимогам засобів відповідності (MoC);

декларація про придатність до застосування (Declaration of suitability for use - DSU) – документ, підготовлений в установленому порядку виробником чи уповноваженим представником, що заснований у ЄС або провайдером (у разі відсутності DSU від виробника) про те, що складові АТМ/АNS придатні до застосування у операційному середовищі;

експлуатант наземного засобу ЗНС – фізична особа або юридична особа (організація або підприємство), які здійснюють експлуатацію наземних засобів ЗНС на основі права власності або договору;

експлуатаційний документ (ЕД) – документ, який окремо або у сукупності з іншими документами, визначає правила експлуатації наземних засобів ЗНС та включає відомості, що задовольняють гарантовані виробником значення параметрів і характеристик (властивостей) цих наземних засобів ЗНС, гарантії та відомості щодо їх експлуатації протягом встановленого терміну служби;

експлуатація – комплекс робіт, який включає в себе використання наземних засобів ЗНС за призначенням та їх збереження, технічне обслуговування, ремонт, транспортування, приведення в готовність до застосування і підтримку в постійній готовності до цього застосування;

задана функція наземного засобу ЗНС – виконання наземним засобом ЗНС процесу, що відповідає його призначенню;

засоби суб'єктів авіаційної діяльності - засоби наземного авіаційного повітряного електровз'язку, експлуатацію котрих здійснює суб'єкт авіаційної діяльності, що не є провайдером аеронавігаційного обслуговування;

заява – офіційне звернення експлуатанта наземного засобу ЗНС у встановленій формі до уповноваженого органу для одержання сертифіката або внесення змін до сертифікату;

заявник - експлуатант наземного засобу ЗНС, що здійснює офіційне звернення у відповідній формі до уповноваженого органу для одержання сертифіката або внесення змін до сертифікату;

зупинка – перерва в роботі, яку заплановано для технічного обслуговування або інших цілей;

інструктивний матеріал (guidelines material - GM) - документ, розроблений уповноваженим органом для роз'яснення значення певної вимоги або специфікації, що використовується для тлумачення цих Авіаційних правил та прийнятних методів визначення відповідності (АМС);

компетентність – сукупність знань, умінь, навичок та ставлень працівника підрозділу зв'язку, навігації та спостереження, необхідних для виконання посадових обов'язків;

комплект запасних частин, інструменту та приладдя (комплект ЗІП) – запасні частини, інструмент та приладдя, необхідні для технічного обслуговування й ремонту наземного засобу ЗНС, скомплектовані залежно від призначення та умов їх використання;

метод технічного обслуговування (ремонт) – сукупність технологічних та організаційних правил виконання операцій технічного обслуговування (ремонт);

модернізація – комплекс робіт щодо поліпшення експлуатаційних характеристик наземного засобу ЗНС шляхом заміни окремих складових частин, програмного продукту досконалішими згідно з сучасними вимогами і нормами;

надійність – властивість наземного засобу ЗНС зберігати в часі в установлених межах значення всіх параметрів, які характеризують здатність виконувати потрібні функції в заданих режимах та умовах застосування, технічного обслуговування, зберігання та транспортування. Надійність є комплексною властивістю, що залежно від призначення наземного засобу ЗНС й умов його застосування може містити в собі безвідмовність, довговічність, ремонтпридатність та збереженість чи певні поєднання цих властивостей;

об'єкт зв'язку, навігації та спостереження (об'єкт ЗНС) – сукупність інженерно-технічних споруд, наземних засобів ЗНС, ліній електрозв'язку, ліній електропередачі та іншого обладнання, яке призначене для забезпечення польотів повітряних суден, виконання певних функцій обслуговування повітряного руху;

обсяг технічного обслуговування – сукупність операцій технічного обслуговування та трудомісткість їх виконання;

оперативний контроль працездатності – перевірка працездатності наземного засобу ЗНС в процесі його функціонування за параметрами (ознаками) та/або сигналами вбудованої системи моніторингу, інформацією від споживачів та інше;

основні вимоги (Essential requirements - ERs) – вимоги до взаємосумісності наземних засобів ЗНС високого рівня, для встановлення відповідності яким використовуються вимоги засобів відповідності (MoC);

оцінка відповідності (conformity assessment - CA) – це процедура, під час якої провайдер перевіряє та засвідчує шляхом формування декларації про перевірку системи (DoV), що система ATM/ANS відповідає вимогам цих Авіаційних правил, основним вимогам (ERs), а також вимогам засобів відповідності (MoC) та може бути введена у експлуатацію;

оцінка відповідності засобу АПЕЗ – це процедура, під час якої суб'єкт АД, який не є провайдером та здійснює експлуатацію засобів АПЕЗ, перевіряє та засвідчує шляхом формування декларації про відповідність засобу АПЕЗ, що засіб АПЕЗ відповідає вимогам цих Авіаційних правил, а також вимогам додатка

10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції та може бути введений у експлуатацію;

оцінювання компетентності – перевірка знань, умінь, навичок та ставлень працівника підрозділу зв'язку, навігації та спостереження і встановлення їх відповідності рівню, необхідному для виконання посадових обов'язків;

періодичність технічного обслуговування – інтервал часу чи напрацювання між даним видом технічного обслуговування і наступним таким самим видом чи іншим більшої складності;

персонал зв'язку, навігації та спостереження (персонал ЗНС) – керівники та працівники підрозділів ЗНС, які організують і здійснюють експлуатацію наземних засобів ЗНС;

підрозділ зв'язку, навігації та спостереження (ЗНС) – структурний підрозділ провайдера аеронавігаційного обслуговування, який здійснює експлуатацію наземних засобів ЗНС;

повноваження персоналу ЗНС здійснювати експлуатацію наземних засобів ЗНС – право на здійснення експлуатації конкретних наземних засобів ЗНС, яке надається працівнику підрозділу ЗНС за результатами оцінювання його компетентності;

потрібна (основна) функція наземного засобу ЗНС – функція чи сукупність функцій наземних засобів ЗНС, виконання якої (яких) розглядають, як необхідну умову відповідності наземного засобу ЗНС її призначенню;

працездатний стан (працездатність) – стан наземного засобу ЗНС, який характеризується його здатністю виконувати всі потрібні функції;

призначений ресурс – сумарний наробіток (напрацювання), при досягненні якого використання наземного засобу ЗНС за призначенням належить припинити;

призначений термін служби – календарна тривалість експлуатації, при досягненні якої експлуатацію наземного засобу ЗНС належить припинити;

прийнятні методи визначення відповідності (acceptable means of compliance - AMC) - необов'язкові стандарти, прийняті уповноваженим органом з метою

визначення методів, за умови виконання яких встановлюється відповідність вимогам цих Авіаційних правил;

програмне забезпечення – сукупність програмних засобів, процедур, правил та програмних документів, необхідних для їх експлуатації;

програмний засіб – програма або взаємопов'язана сукупність програм, а також даних (якщо це передбачено), процедур і правил з програмною документацією, придатною для використання за призначенням;

програмний продукт – програмний засіб, програмне забезпечення, які призначені для постачання користувачеві (покупцеві, замовникові);

резерв – сукупність додаткових засобів/систем і (або) можливостей, що використовуються для резервування;

резервування – спосіб забезпечення надійності наземного засобу ЗНС за рахунок використання додаткових елементів та/або можливостей, надлишкових відносно мінімально необхідних для виконання потрібних функцій;

ремонт – частина експлуатації, яка включає комплекс операцій для відновлення справного стану чи працездатності та відновлення ресурсів наземних засобів ЗНС або їх частин;

ресурс (технічний ресурс) – сумарний наробіток (напрацювання) наземного засобу ЗНС від початку її експлуатації чи поновлення після ремонту до переходу в граничний стан;

системи ATM/ANS – набір наземних складових, що надають підтримку аеронавігаційного обслуговування на всіх етапах польоту;

складова ATM/ANS – матеріальний об'єкт, такий як обладнання, та/або нематеріальний, об'єкт такий, як програмний продукт від якого залежить взаємосумісність Європейської мережі організації повітряного руху (European air traffic management network - EATMN);

специфікації співтовариства (CS) – стандарт для системи та складової ATM/ANS, що розроблений Європейськими органами стандартизації (CEN, CENELEC, ETSI) чи задекларований Європейською Комісією, або специфікація

щодо операційного середовища між провайдерами, розроблена EUROCONTROL на запит Європейської Комісії;

справність – стан наземного засобу ЗНС, в якому він здатен виконувати усі задані функції;

термін служби – календарна тривалість експлуатації наземного засобу ЗНС від початку експлуатації чи її поновлення після ремонту до переходу в граничний стан;

технічне обслуговування (ТО) – частина експлуатації, яка включає комплекс операцій чи операція для підтримки справного стану чи працездатності наземного засобу ЗНС при використанні його за призначенням, під час простою, зберігання та транспортування;

технічний стан – сукупність здатних до зміни в процесі експлуатації властивостей наземного засобу ЗНС, які характеризуються у відповідний момент часу визначальними параметрами (ознаками), установленими експлуатаційною документацією на цей наземний засіб ЗНС;

технічний файл (Technical file - TF) – документ та сукупність доказової документації зібраної для підтвердження декларації про перевірку системи (DoV);

технічний файл на засіб АПЕЗ – документ та сукупність доказової документації зібраної для підтвердження декларації про відповідність засобу АПЕЗ.

Інші терміни, які використовуються у цих Авіаційних правилах, вживаються у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України, Стандартах та рекомендованій практиці та інших документах ІКАО.

7. У цих Авіаційних правилах використовуються такі скорочення:

АФП – антенно-фідерний пристрій;

ЗВТ – засоби вимірювальної техніки;

ЗІП – запасні частини, інструменти та приладдя;

ЗНС - зв'язок, навігація та спостереження;

ЛКС – лінійно-кабельні споруди;

НЗОК – наземні засоби об'єктивного контролю;

ОПР – обслуговування повітряного руху.

II. Загальні вимоги до наземних засобів ЗНС

1. Загальні вимоги

1. Наземні засоби ЗНС, що здійснюють підтримку функцій та забезпечують надання послуг, зазначених у пункті 1 глави 1 розділу IV, та засоби суб'єктів авіаційної діяльності повинні бути предметом сертифікації з боку уповноваженого органу та мати сертифікат.

2. Наземні засоби ЗНС, що є засобами суб'єктів АД, повинні відповідати вимогам цих Авіаційних правил та додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції.

3. Наземні засоби ЗНС, що здійснюють підтримку функцій та забезпечують надання послуг, зазначених у пункті 1 глави 1 розділу IV, які перебувають у експлуатації провайдерів, повинні відповідати вимогам цих Авіаційних правил, а також основним вимогам (ERs), що встановлені у розділі IV цих Авіаційних правил та вимогам додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції.

2. Методи визначення відповідності

1.3 метою виконання цих Авіаційних правил уповноважений орган здійснює розробку, періодичне оновлення та затвердження:

джерел вимог засобів відповідності (MoC) до наземних засобів ЗНС;

прийнятних методів визначення відповідності (АМС) та інструктивного матеріалу (GM).

2. З метою реалізації основних вимог (ERs) уповноваженим органом та провайдером застосовуються вимоги засобів відповідності (MoC), які можуть містити:

- документи ІСАО;
- специфікації співтовариства (CS);
- специфікації EUROCONTROL, EASA, EUROCAE;
- специфікації/вимоги провайдера;
- нормативно-правові акти України;
- вимоги законодавства Європейського Союзу.

3. Відповідність наземних засобів ЗНС вимогам засобів відповідності (MoC) забезпечує відповідність основним вимогам (ERs).

4. Для встановлення відповідності цим Авіаційним правилам можуть використовуватись прийнятні методи визначення відповідності (АМС) та інструктивний матеріал (GM), розроблені та затверджені уповноваженим органом. У разі їх дотримання вимоги цих Авіаційних правил будуть виконані.

5. Альтернативні методи визначення відповідності (AltMoc) використовуються для встановлення відповідності цим Авіаційним правилам після їх погодження уповноваженим органом та оприлюднення на офіційному вебсайті уповноваженого органу.

Процедура погодження (AltMoc) встановлюється уповноваженим органом.

3. Декларування відповідності

1. Провайдери, що планують введення у експлуатацію наземних засобів ЗНС зазначених у пункті 1 глави 1 розділу IV, повинні задекларувати їх відповідність вимогам цих Авіаційних правил та встановленим для них вимогам засобів відповідності (MoC), прийнятих з метою забезпечення виконання основних вимог (ERs).

2. Наземні засоби ЗНС, що є складовими ATM/ANS можуть супроводжуватися декларацією про відповідність (DoC) або декларацією про придатність до застосування (DSU).

3. Складові ATM/ANS, що супроводжуються декларацією про відповідність (DoC) або декларацією про придатність до застосування (DSU), забезпечують припущення щодо відповідності основним вимогам (ERs) та належним вимогам засобів відповідності (MoC).

4. Суб'єкти АД, що планують введення у експлуатацію засобів суб'єкта АД повинні задекларувати їх відповідність вимогам цих Авіаційних правил та додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції.

4. Встановлення відповідності провайдером

1. Встановлення відповідності наземного засобу ЗНС здійснюється провайдером шляхом проведення процедури оцінки відповідності (CA).

2. Провайдер повинен переконатися в тому, що наземний засіб ЗНС не має небезпечних для експлуатації властивостей.

3. При проведенні оцінки відповідності (CA) для кожного наземного засобу ЗНС, що є системою ATM/ANS та планується до сертифікації, провайдер

повинен визначити обсяг вимог, що застосовуються до них з переліку джерел вимог засобів відповідності (MoC).

4. Система ATM/ANS перевіряється щодо кожного з таких аспектів:

загальний склад;

розробка та інтеграція разом з інсталяцією (монтажем) складових та загального налаштування;

впровадження у операційне середовище;

організації технічного обслуговування;

відповідність вимогам цих Авіаційних правил.

5. Результати проведених заходів з оцінки відповідності (CA), що були проведені провайдером з метою встановлення відповідності, документуються та надаються у технічному файлі (TF).

Технічний файл повинен містити матеріали стосовно характеристик системи ATM/ANS, включаючи умови та сферу застосування, а також документи, що засвідчують відповідність складових ATM/ANS.

6. У разі встановлення відповідності наземного засобу ЗНС, що є системою ATM/ANS, провайдером формується декларація про перевірку системи (DoV).

Декларація про перевірку системи (DoV), як мінімум повинна містити наступну інформацію:

посилання на вимоги цих Авіаційних правил, що застосовувались при проведенні перевірки;

офіційне найменування провайдера, поштову та електронну адреси, власне ім'я і прізвище та посаду керівника провайдера;

стилий опис системи ATM/ANS;

запланована дата введення в експлуатацію системи ATM/ANS (у разі введення у експлуатацію);

опис процедур, що застосовувались для встановлення відповідності системи АТМ/АNS;

залучення сторонніх організацій (у разі залучення);

перелік документів, що надані у технічному файлі (TF);

посилання на відповідні вимоги засобів відповідності (MoC), що застосовувались;

будь-які інші положення чи обмеження, яким повинна відповідати система АТМ/АNS;

операційні умови чи обмеження;

строк дії декларації (у разі встановлення терміну дії);

дата та підпис, власне ім'я і прізвище, посада уповноваженої особи провайдера.

7. Декларація про перевірку системи (DoV) продовжує діяти за умови, якщо вона не була відкликана провайдером, або не були впроваджені нові вимоги, щодо яких необхідне повторне проведення оцінки відповідності (CA), або не було встановлено терміну її дії.

8. Форма декларації про перевірку системи (DoV) та технічного файлу (TF) встановлюється уповноваженим органом.

Декларація про перевірку системи (DoV) та технічний файл (TF) складаються однією (українська) або кількома мовами (українська та англійська).

9. Копія технічного файлу та декларації про перевірку системи (DoV) повинна зберігатись провайдером протягом всього строку експлуатації наземного засобу ЗНС.

10. Уповноважений орган може вимагати від провайдера додаткових матеріалів щодо відповідності вимогам засобів відповідності (MoC) відносно до тих, що вказані в декларації про перевірку системи (DoV) провайдера.

5. Встановлення відповідності суб'єктом АД

1. Встановлення відповідності засобів суб'єкта АД здійснюється суб'єктом АД шляхом проведення наземної, льотної перевірки та оцінки відповідності засобу АПЕЗ вимогам цих Авіаційних правил та вимог, що наведені у додатку 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції.

2. Засоби суб'єкта АД є придатними до використання за призначенням, якщо термін служби (ресурс) не вичерпаний або своєчасно продовжений, основні параметри відповідають вимогам ЕД, цим Авіаційним правилам, ТО, наземні та льотні перевірки проведені своєчасно та в повному обсязі.

3. Для засобів суб'єктів АД повинні бути передбачені НЗОК, що здійснюють запис мовної інформації.

4. Результати заходів, що проведені суб'єктом АД, із встановлення відповідності документуються у технічному файлі засобів АПЕЗ.

Технічний файл на засіб АПЕЗ повинен містити, як мінімум:

опис засобу АПЕЗ;

результати льотної та наземної перевірки;

процедури ТО;

операційні процедури;

експлуатаційну документацію (формуляр, регламент ТО та ін.).

5. Копія технічного файлу засобу АПЕЗ та декларації про відповідність засобу АПЕЗ повинні зберігатись протягом всього строку експлуатації цього засобу.

6. У разі встановлення відповідності засобу суб'єкта АД формується декларація про відповідність засобу АПЕЗ.

Декларація про відповідність засобу АПЕЗ, як мінімум повинна містити наступну інформацію:

посилання на вимоги цих Авіаційних правил, що застосовувались при проведенні перевірки;

офіційне найменування суб'єкта АД, поштову та електронну адреси, власне ім'я і прізвище та посаду керівника;

стилий опис засобу АПЕЗ;

запланована дата введення в експлуатацію засобу АПЕЗ (у разі введення у експлуатацію);

опис процедур, що застосовувались для встановлення відповідності засобу АПЕЗ;

залучення сторонніх організацій (у разі залучення);

перелік документів, що надані у технічному файлі засобу АПЕЗ;

посилання на відповідні вимоги додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції та інші (за необхідністю);

будь-які інші положення чи обмеження, яким повинен відповідати засіб АПЕЗ;

операційні умови чи обмеження;

термін дії декларації (у разі встановлення);

дата та підпис, власне ім'я і прізвище, посада уповноваженої особи суб'єкта АД.

7. Декларація про відповідність засобу АПЕЗ продовжує діяти за умови, якщо вона не була відкликана суб'єктом АД, або не були впроваджені нові

вимоги, щодо яких необхідне повторне проведення встановлення відповідності або не було встановлено терміну її дії.

8. Форма декларації про відповідність наземного засобу АПЕЗ та технічного файлу засобу АПЕЗ встановлюється уповноваженим органом.

9. Уповноважений орган може вимагати від суб'єкта АД додаткових матеріалів щодо відповідності вимогам додатка 10 «Aeronautical Telecommunications» до Конвенції відносно до тих, що вказані в декларації про відповідність наземного засобу АПЕЗ.

III. Сертифікація наземного засобу ЗНС

1. Заява на сертифікацію

1. Заява подається заявником відповідно до встановленої уповноваженим органом форми та процедури, не пізніше ніж за місяць до запланованої дати початку використання наземного засобу ЗНС за призначенням та повинна містити дані про:

назву, тип/склад наземного засобу ЗНС;

заводські/серійні номери;

місце встановлення наземного засобу ЗНС;

найменування виробника та дату випуску (виготовлення);

власне ім'я, прізвище, посаду, контактні дані відповідальної особи від заявника за сертифікацію наземного засобу ЗНС.

2. До заяви провайдера додаються:

декларація про перевірку системи (DoV);

технічний файл (TF).

3. До заяви суб'єктів АД додаються:
декларація про відповідність засобу АПЕЗ;
технічний файл засобу АПЕЗ.

4. Розгляд заяви та доданих документів здійснюється відповідно до встановленої уповноваженим органом процедури.

5. Під час розгляду заяви та доданих документів уповноважений орган повинен здійснити їх оцінку та перевірити на дотримання вимог цих Авіаційних правил.

6. Заява та додані документи, повинні містити достовірну інформацію.

7. Заява та додані документи, що мають виправлення, помилки або не відповідають встановленим формам залишаються без розгляду та повертаються заявнику із зазначенням підстав.

8. З метою визначення відповідності вимогам цих Авіаційних правил заявник повинен (у разі необхідності) надати безперешкодний доступ уповноваженому органу до будь яких засобів, документів, записів, процедур або матеріалів, що використовуються для експлуатації наземного засобу ЗНС – об'єкта сертифікації.

9. Заявник повинен доводити уповноваженому органу відповідність наземного засобу ЗНС цим Авіаційним правилам використовуючи МоС, АМС та GM або погоджені уповноваженим органом AltМОС.

10. Під час розгляду заяви та документів уповноважений орган може надати зауваження щодо наданих документів, методів, що застосувались для встановлення відповідності наземного засобу ЗНС при формуванні відповідних

декларацій або технічних файлів. Заявник повинен усунути надані зауваження, в тому числі шляхом виконання відповідних дій, після чого надати або надіслати додатково виправлений комплект підтверджуючих документів на розгляд до уповноваженого органу.

11. Уповноважений орган може відмовити у видачі сертифіката у разі:

- невиконання вимог цих Авіаційних правил;
- якщо відповідні заяви, декларації та технічні файли заявника не містять необхідних даних;
- відсутності експлуатаційної документації;
- якщо заявлений наземний засіб ЗНС має перевищення терміну служби (ресурсу) наземного засобу ЗНС, що встановлений виробником;
- у інших випадках визначених уповноваженим органом у АМС та GM.

12. Про результати розгляду заяви заявник інформується уповноваженим органом у строк, що не перевищує 30 днів про:

- відмову у видачі сертифіката з зазначенням підстав (та поверненням пакету документів);
- видачу сертифіката (з наданням сертифіката).

2. Видача сертифіката

1. За результатами розгляду заяви та доданих до неї документів уповноважений орган здійснює видачу сертифіката за формою, що наведена у додатку до цих Авіаційних правил.

2. Видача сертифіката на наземний засіб ЗНС проводиться уповноваженим органом тільки у разі наявності у заявника чинного документа (сертифікат провайдера, сертифікат аеродрому, посвідчення про допуск до експлуатації

постійного злітно-посадкового майданчика, тощо) виданого уповноваженим органом, що підтверджує провадження діяльності у галузі цивільної авіації та використання заявлених засобів ЗНС з метою забезпечення безпеки польотів цивільної авіації або поданої до уповноваженого органу заяви на отримання таких документів.

3. Уповноважений орган може встановити обмеження та умови експлуатації наземного засобу ЗНС у відповідності до MoC, AMC та GM. Такі обмеження та умови можуть включати експлуатацію наземного засобу ЗНС у визначених умовах (тільки на закріплених номіналах частот, потужності випромінювання або інших характеристик, параметрів та функцій).

4. Необхідні характеристики (тип, склад, заводські/серійні номери, частоти випромінювання, місце розміщення наземного засобу ЗНС та ін.) наземного засобу ЗНС, а також обмеження та умови експлуатації зазначаються у сертифікаті.

У разі необхідності друкування великої кількості текстової інформації характеристики наземного засобу ЗНС, а також обмеження та умови його експлуатації друкуються на зворотному боці сертифіката.

5. Термін дії сертифіката встановлюється уповноваженим органом у відповідності до MoC, AMC та GM.

3. Внесення змін

1. Експлуатант наземного засобу ЗНС повідомляє уповноважений орган про всі зміни, що стосуються даних сертифіката, декларацій та/або технічних файлів.

2. Уповноважений орган оцінює інформацію щодо змін, що надана експлуатантом наземного засобу ЗНС на відповідність цим Авіаційним правилам.

3. Якщо погоджена уповноваженим органом зміна впливає на дані сертифіката, уповноважений орган здійснює перевидання сертифіката.

4. Внесення змін до відповідних декларацій та/або технічних файлів здійснюється шляхом подання до уповноваженого органу їх оновлених версій.

Необхідність, підстави та процедури їх оновлення встановлюються уповноваженим органом.

5. У разі недотримання вимог цих Авіаційних правил уповноважений орган повідомляє заявника про невідповідність змін вимогам цих Авіаційних правил.

4. Анулювання або призупинення дії сертифіката

1. Уповноважений орган призупиняє дію сертифіката на один місяць у разі виявлення в ході аудиту або підтвердження інформації, що отримана з інших джерел, щодо невідповідності даних зазначених у документах, які додавалися до заяви для отримання сертифіката. Про прийняте рішення уповноважений орган інформує утримувача сертифіката у 10 денний строк.

2. Утримувач сертифіката, який був призупинений, повинен усунути невідповідності, що стали підставою призупинення протягом одного місяця з дня прийняття рішення уповноваженого органу. У разі неусунення невідповідностей сертифікат анулюється уповноваженим органом про що інформується утримувач сертифікату у 10 денний строк з дня прийняття відповідного рішення.

3. Підстави анулювання сертифіката:

невиконання вимог нормативно - правових актів України, що застосовуються до наземних засобів ЗНС;

відмови від зобов'язань задекларованих у деклараціях;

впливу надзвичайної ситуації, унаслідок якої подальша експлуатація наземного засобу ЗНС визнається неможливою;

демонтажу або зміни місця встановлення, зміни умов експлуатації;

недійсність чи закінчення терміну дії документа (сертифіката провайдера, сертифіката аеродрому, посвідчення про допуск до експлуатації постійного злітно-посадкового майданчика, іншого документа виданого уповноваженим органом), що підтверджує провадження діяльності у галузі цивільної авіації;

неусунення невідповідностей протягом одного місяця з дня призупинення сертифікату;

недотримання вимог та умов експлуатації зазначених у експлуатаційній документації;

припинення експлуатації наземного засобу ЗНС;

використання наземного засобу ЗНС не за призначенням та не у відповідності до умов та обмежень визначених сертифікатом;

виведення з експлуатації наземного засобу ЗНС.

4. Рішення про призупинення або анулювання сертифікату оформлюється наказом уповноваженого органу. Процедура прийняття рішення щодо призупинення або анулювання сертифікату встановлюється уповноваженим органом.

5. Визнання сертифікатів

1. Сертифікація наземних засобів ЗНС може проводитися шляхом визнання сертифіката або аналогічного документу, виданого авіаційним органом іншої держави чи компетентною організацією (EASA, EUROCONTROL та інші) на наземний засіб ЗНС.

2. Визнання сертифіката або аналогічного документу на наземний засіб ЗНС здійснюється за умови наявності двосторонньої угоди з цього питання або робочих домовленостей, меморандуму про порозуміння чи еквівалентного документа або якщо вимоги до його видачі були не нижчими, ніж ті, що застосовуються в Україні.

3. Визнання сертифіката або аналогічного документу на наземний засіб ЗНС здійснюється за рішенням, що оформлюється наказом керівника уповноваженого органу.

4. Процедура прийняття рішення щодо визнання сертифіката або аналогічного документу на наземний засіб ЗНС встановлюється уповноваженим органом.

5. Визнаний сертифікат або аналогічний документ є підставою для видачі сертифіката.

6. Відступ від сертифікаційних вимог

1. Керівник уповноваженого органу може звільнити від виконання окремих технічних або процедурних вимог цих Авіаційних правил (далі-звільнення).

2. Процедура прийняття рішення щодо звільнення встановлюються уповноваженим органом.

7. Нагляд та зобов'язання

1. Експлуатанти, які задекларували відповідність наземних засобів ЗНС повинні:

підтримувати працездатність наземного засобу ЗНС відповідно до встановлених вимог та інформації, заявленої у відповідних деклараціях та технічних файлах;

повідомляти уповноважений орган про будь-які зміни в їх деклараціях, технічних файлах та у вимогах засобів відповідності (MoC), які використовувалися;

виконувати та документувати всі дії, інспектування, тестування, необхідне навчання, оцінки та надавати зазначену інформацію уповноваженому органу;

доводити уповноваженому органу відповідність наземного засобу ЗНС вимогам цих Авіаційних правил.

2. Уповноважений орган здійснює нагляд за:

дотриманням вимог, що застосовуються до наземних засобів ЗНС;

постійним дотриманням вимог та умов, зазначених у сертифікаті, а також зобов'язань, задекларованих у деклараціях.

3. Нагляд здійснюється шляхом проведення планових та позапланових аудитів в порядку визначених Авіаційними правилами України та іншими нормативно правовими актами у галузі цивільної авіації.

8. Припинення експлуатації

1. Заявник, що має намір припинити експлуатацію наземного засобу ЗНС повинен не пізніше ніж за 30 днів повідомити про цей намір уповноважений орган.

2. Заявник повинен переконатися, що прийнято всі необхідні заходи з метою запобігання подальшого ненавмисного використання наземного засобу ЗНС.

Винятком, є якщо уповноваженим органом погоджено подальше використання наземного засобу ЗНС з іншою метою не пов'язаною з наданням послуг зв'язку, навігації, спостереження.

IV. Основні вимоги у сфері взаємосумісності (ERs)

1. Системи та складові ATM/ANS

1. Системи та складові ATM/ANS, що забезпечують надання відповідної інформації з/на борт повітряного судна та на землі, повинні бути спроектовані, виготовлені, встановлені, обслуговуватися, бути захищені від несанкціонованого втручання та експлуатуватись належним чином, щоб забезпечити їхню роботу за призначенням. Системи та складові ATM/ANS забезпечують підтримку наступних функцій та послуг:

управління використанням (менеджменту) повітряного простору (Airspace management);

організації потоків повітряного руху (Air traffic flow management);

обслуговування повітряного руху, а саме: системи, що забезпечують обробку польотних даних (Flight data processing system), обробку даних спостереження (Surveillance data processing system), взаємодію людини та системи (Human-machine interface);

авіаційного електрозв'язку, включаючи повітряний (земля-повітря) та наземний (земля-земля) електрозв'язок (COM), що використовується для надання послуг з аеронавігаційного обслуговування;

навігації (Navigation);

спостереження (Surveillance).

2. Цілісність, продуктивність і надійність систем та складових ATM/ANS

1. Цілісність та продуктивність повинні відповідати призначенню систем та складових ATM/ANS та мати необхідний рівень оперативної ефективності під час усього терміну їхньої експлуатації.

2. Системи та складові ATM/ANS повинні бути спроектовані, побудовані, обслуговуватися та експлуатуватися з використанням належних та схвалених процедур таким чином, щоб забезпечити необхідний рівень роботи на всіх етапах польоту.

3. Системи та їхні складові ATM/ANS повинні підтримувати нові, узгоджені та допущені концепції експлуатації, які покращують якість, стійкість та ефективність аеронавігаційних послуг, особливо для забезпечення безпеки польотів та пропускної спроможності.

3. Проектування систем та складових ATM/ANS

1. Системи та складові ATM/ANS повинні бути розроблені з урахуванням відповідних вимог безпеки польотів та авіаційної безпеки.

2. Системи та складові ATM/ANS повинні бути спроектовані таким чином, щоб ймовірність виникнення несправностей, наслідком яких є відмова, були зворотно-пропорційні тяжкості їх впливу на безпеку польотів.

3. Системи та складові ATM/ANS повинні бути спроектовані з урахуванням обмежень, пов'язаних з людським фактором та ефективністю.

4. Системи та складові ATM/ANS повинні проектуватися таким чином, щоб захистити їх та інформацію, яку вони оброблюють, від шкідливого впливу внутрішніх та зовнішніх чинників.

5. Системи та складові АТМ/АNS повинні супроводжуватися документацією в зрозумілій, повній та чіткій формі, яка необхідна для монтажу, обслуговування, експлуатації, та повинна містити відомості про небезпечні умови.

6. Системи та складові АТМ/АNS повинні підтримувати необхідний рівень безпеки польотів протягом всього терміну експлуатації чи зміни послуг.

V. Організація експлуатації наземних засобів ЗНС

1. Забезпечення обслуговування зв'язку, навігації спостереження

1. Дія цього розділу поширюється на наземні засоби ЗНС, що визначені у пункті 1 глави 1 розділу IV.

2. Виконання завдань із забезпечення обслуговування зв'язку, навігації, спостереження визначається якісним рівнем організації експлуатації наземних засобів ЗНС.

3. Наземні засоби ЗНС є придатними до використання за призначенням, якщо термін служби (ресурс) не вичерпаний або своєчасно продовжений, основні параметри відповідають вимогам ЕД, цим Авіаційним правилам, ТО, наземні та льотні перевірки проведені своєчасно та в повному обсязі.

Визначення експлуатаційного стану наземних засобів ЗНС покладається на провайдера, що здійснює їх експлуатацію.

4. З метою надійного та якісного функціонування наземних засобів ЗНС при оцінці впливу будівництва рекомендовано застосовувати DOC ICAO 015 «European guidance material on managing building restricted areas».

5. Експлуатація наземних засобів ЗНС, як правило, передбачає:

- введення в експлуатацію;
- технічне обслуговування;
- ведення експлуатаційної документації;
- ремонт;
- модернізацію;
- продовження терміну служби (ресурсу);
- матеріально-технічне забезпечення;
- проведення наземних перевірок;
- проведення льотних перевірок;
- експлуатацію програмних продуктів;
- метрологічне забезпечення;
- планування, облік та звітність;
- професійну підготовку, підвищення кваліфікації та уповноваження персоналу ЗНС на здійснення експлуатації наземних засобів ЗНС.

2. Введення в експлуатацію наземних засобів ЗНС

1. Введення в експлуатацію наземних засобів ЗНС, як правило передбачає:

- здійснення оцінки ризиків пов'язаних з впровадженням наземних засобів ЗНС;
- планування робіт з введення в експлуатацію об'єктів наземних засобів ЗНС;
- формування вихідних вимог і завдання на проектування;
- складання, розгляд і затвердження проектної документації;
- проведення відповідних процедур закупівлі обладнання, матеріалів та послуг;
- заключення відповідних договорів підряду з організаціями;
- забезпечення будівельної готовності та будівництво наземних засобів ЗНС;
- нагляд за будівельними та контроль за монтажньо-налагоджувальними роботами;

проведення приймальних випробувань (наземні, льотні перевірки та ін.) наземних засобів ЗНС;

приймання об'єктів ЗНС, будівництво яких завершено експлуатацією;

проведення заходів із сертифікації наземних засобів ЗНС;

видання експлуатантом наземного засобу ЗНС розпорядчого документу про введення в експлуатацію.

2. Підрозділи ЗНС провайдера при будівництві нових об'єктів та впровадженні нових наземних засобів ЗНС повинні брати участь:

у розробці оцінки ризиків пов'язаних з впровадження наземних засобів ЗНС;

у складанні вихідних вимог і технічних завдань на проектування, експертизі та погодженні проектно-кошторисної документації на будівництво;

у контролі за виконанням будівельно-монтажних і налагоджувальних робіт з установки наземних засобів ЗНС та прийманні виконаних будівництвом об'єктів ЗНС;

у контролі за проведенням будівельних робіт на території аеродрому та у районах об'єктів ЗНС, і організації нагляду за цілісністю ЛКС і АФП під час проведення цих робіт.

3. Провайдер повинен встановити процедури проведення усіх видів випробувань та введення наземних засобів ЗНС у експлуатацію.

4. При введенні в експлуатацію та сертифікації наземних засобів ЗНС слід враховувати аспекти людського фактора, що викладені у Doc 9683 «Human Factors Training Manual» та Circular 249 ICAO (Human Factors Digest No. 11 — Human Factors in CNS/ATM Systems).

5. Готовність наземних засобів ЗНС до експлуатації повинна перевірятися комісією, призначеною провайдером.

6. Початок експлуатації наземних засобів ЗНС визначається на підставі організаційно-розпорядчого документа провайдера.

3. Організація технічного обслуговування

1. Провайдер повинен організувати та забезпечити ТО наземних засобів ЗНС з метою підтримання їх надійності, попередження відмов, несправностей, деградації та підтримання експлуатаційних характеристик у межах встановлених вимог.

2. При організації ТО провайдер повинен визначитися з методами, видами та періодичністю проведення ТО. Цей вибір залежить від призначення наземних засобів ЗНС, їх конструкції, вимог до показників надійності, ефективності та ряду економічних показників.

3. ТО повинно виконуватись відповідно до експлуатаційної документації на наземний засіб ЗНС, у якій регламентується періодичність та обсяг ТО.

Настроювання, регулювання при проведенні ТО радіопередавальних пристроїв діапазону ВЧ та ДВЧ проводяться з використанням еквівалентів антени або поглинаючого вимірювача потужності.

Перевірка працездатності радіостанцій аварійного каналу (121,5 МГц) проводиться шляхом перестроювання частоти цього засобу на робочу частоту мережі авіаційного електрозв'язку відповідного органу ОПР.

4. Для виконання операцій з ТО, що потребують повного відключення наземного засобу ЗНС, передбачаються планові зупинки. Під плановою зупинкою наземного засобу ЗНС розуміють його повне відключення (основного та резервного комплектів обладнання) з припиненням виконання заданої функції.

5. Короткотривалі зупинки наземних засобів ЗНС для перевірки працездатності при виконанні ТО та ремонту тривалістю до 30 хвилин проводяться з дозволу керівника чергової зміни підрозділу ЗНС та керівника польотів (старшого диспетчера чергової зміни) органу ОНР.

6. Оповіщення про планові зупинки роботи наземних засобів ЗНС тривалістю до 8 годин виконуються з попереднім повідомленням про це керівника польотів (старшого диспетчера чергової зміни) органу ОНР не пізніше ніж за 8 годин до початку робіт без попередження Служби аеронавігаційної інформації.

Оповіщення про планові зупинки наземних засобів ЗНС тривалістю більше 8 годин здійснюється через Службу аеронавігаційної інформації за 7 (сім) діб до початку робіт із зазначенням причини виключення, дати, часу початку та передбачуваного закінчення зупинки.

7. При плануванні та виконанні ТО припускається відхилення часу початку ТО на ± 15 відсотків від періодичності, установленої для ТО даного виду.

8. З метою скорочення простою наземних засобів ЗНС планові зупинки повинні здійснюватися після повного завершення усіх підготовчих робіт.

9. Провайдер повинен розробити та затвердити інструкції щодо дій персоналу ЗНС в складних метеорологічних умовах та довести їх до персоналу ЗНС.

10. ТО обладнання електропостачання об'єктів ЗНС включає:
обслуговування електроустановки та електрообладнання об'єктів ЗНС;
обслуговування автономних джерел електроживлення (дизель-електричні агрегати);

обслуговування пристроїв безперебійного електроживлення;
обслуговування акумуляторних батарей.

11. ТО ЛКС включає:

вимірювання електричних параметрів;

сезоні роботи;

огляд кабельних трас;

планові ремонтні роботи;

заходи технічного нагляду.

12. З метою перевірки працездатності обладнання електроживлення об'єктів ЗНС, оснащених автономними джерелами електроживлення (дизель-електричними агрегатами), останні перевіряються під номінальним навантаженням не рідше одного разу на два тижня, при цьому тривалість перевірки в указаному режимі складає час, не менший 20 хвилин (тривалість перевірки під номінальним навантаженням може визначатися місцевими інструкціями). Під час перевірки контролюються правильність роботи пристрою автоматичного запуску та вихідні параметри автономного джерела електроживлення (дизель-електричного агрегату).

На об'єкті ЗНС перевіряється наявна кількість палива в ємностях, що повинна забезпечувати безперервну роботу автономного джерела електроживлення (дизель-електричного агрегату) не менше 24 годин для об'єктів ЗНС, розташованих у межах приаеродромної території. Для віддалених об'єктів ЗНС наявна кількість палива повинна забезпечувати безперервну роботу автономних джерел електроживлення (дизель-електричних агрегатів) протягом часу, необхідного для доставки палива, але не менше 24 годин.

4. Організація та проведення ремонтів

1. Організація та проведення ремонту є комплексом заходів, спрямованих на попередження відмов, несправностей, деградації, відновлення справного стану чи працездатності наземних засобів ЗНС, приведення їхніх параметрів у відповідність до детальних вимог (експлуатаційної документації та встановленим вимогам), підвищення надійності роботи, а також на відновлення ресурсів засобів чи їхніх складових частин, продовження терміну служби (ресурсу) за необхідності.

2. Порядок проведення ремонту наземних засобів ЗНС встановлюється організаційно-розпорядчим документом провайдера.

5. Модернізація наземних засобів ЗНС

1. Модернізація проводиться з метою поліпшення експлуатаційних характеристик наземних засобів ЗНС шляхом заміни окремих складових частин, програмного продукту досконалішими згідно з сучасними вимогами і нормами.

2. Модернізація наземних засобів ЗНС проводиться підприємствами-виробниками цих засобів та його офіційними представництвами (уповноваженими виробником) на підставі укладених договорів або власними силами провайдера. За результатами зазначених заходів провайдером повторно проводиться процедура оцінки відповідності (СА).

6. Продовження терміну служби (ресурсу) наземних засобів ЗНС

1. Наземні засоби ЗНС, які відпрацювали призначений термін служби (ресурс), підлягають перевірці їх технічного стану з метою визначення доцільності їх подальшого використання за призначенням та продовження терміну служби (ресурсу).

2. Під продовженням терміну служби (ресурсу) наземних засобів ЗНС слід розуміти порядок дій, що спрямовані на визначення можливості подальшої експлуатації наземного засобу ЗНС та здійснення інженерно-технічних заходів на наземних засобах ЗНС, у яких закінчився призначений термін служби або які відпрацювали призначений ресурс.

3. Після призначення нового терміну служби (ресурсу) наземного засобу ЗНС, установленого за результатами проведення робіт з його продовження, повинна бути забезпечена повна відповідність усіх тактико-технічних характеристик наземного засобу ЗНС експлуатаційної документації та вимогам, що встановлені цими Авіаційними правилами.

4. Робота з продовження терміну служби (ресурсу) наземного засобу ЗНС проводиться відповідно до організаційно-розпорядчого документа провайдера.

7. Матеріально-технічне забезпечення підрозділів ЗНС

1. Провайдер повинен:

організувати матеріально-технічне забезпечення експлуатації наземних засобів ЗНС з метою підтримання їх безперебійної роботи;

визначити відповідальний структурний підрозділ за організацію матеріально-технічного забезпечення експлуатації наземних засобів ЗНС;

встановити порядок організації матеріально-технічного забезпечення експлуатації наземних засобів ЗНС та затвердити його своїм організаційно-розпорядчим документом;

встановити порядок використання ЗІП, витратних матеріалів для забезпечення безперебійної роботи наземних засобів ЗНС, проведення ТО та ремонтів.

2. ЗПП повинен зберігатися у придатних для зберігання кліматичних умовах. Провайдер повинен визначити ЗПП, що має обмежений термін використання, який потребує технічного обслуговування чи перевірки.

8. Наземні перевірки

1. Провайдер повинен забезпечити проведення наземних перевірок відповідно до нормативно-правових актів України.

2. Наземні перевірки проводяться з метою визначення відповідності основних технічних параметрів наземних засобів ЗНС вимогам експлуатаційних документів у таких випадках:

при введенні в експлуатацію нових наземних засобів ЗНС;

перед льотними перевірками;

після схемно-конструкційних змін, модернізації або ремонту наземних засобів ЗНС;

на вимогу органу ОПР;

перед проведенням робіт з продовження терміну служби (ресурсу) наземних засобів ЗНС.

3. Наземні перевірки наземних засобів ЗНС включають такі роботи:

перевірку працездатності;

вимірювання основних технічних параметрів;

регулювання і налаштування (у разі потреби);

оформлення результатів наземної перевірки та налаштування.

9. Льотні перевірки

1. Провайдер повинен забезпечити проведення льотних перевірок відповідно до нормативно-правових актів України.

2. Льотні перевірки наземних засобів ЗНС проводяться з метою підтвердження відповідності їх тактико-технічних характеристик вимогам експлуатаційної документації та оцінки придатності до забезпечення польотів повітряних суден та обслуговування повітряного руху.

3. Наземні засоби ЗНС, яким не проведено відповідні льотні перевірки з встановленою періодичністю, вважаються непридатними для використання за призначенням.

4. Провайдер повинен забезпечити своєчасність, повноту та якість льотних перевірок наземних засобів ЗНС.

10. Організація експлуатації програмних продуктів

1. Експлуатація та супровід програмних продуктів наземних засобів ЗНС повинна здійснюватися відповідно до експлуатаційних документів, організаційно-розпорядчих документів провайдера та передбачати виконання таких основних завдань:

моніторинг стану наземних засобів ЗНС та виявлення помилок у роботі програмних продуктів;

конфігурація програмного продукту та підтримка його у робочому стані;

встановлення прав доступу (розмежування прав доступу);

технічну підтримку користувачів (конфігурування інтерфейсу користувача під конкретні умови використання та вимоги користувача тощо);

внесення підготовленої нової (корегованої) інформації до баз даних;

виконання резервного копіювання та архівування даних (за умови, якщо виробник передбачив таку можливість);

облік, зберігання та застосування резервних копій програмних продуктів;

відновлення працездатності наземних засобів ЗНС після збоїв та порушень у роботі програмного продукту;

підготовка пропозицій та участь у заходах щодо розвитку, модернізації програмного продукту;

оновлення програмного продукту після усунення виробником помилок та збоїв, виявлених у процесі експлуатації програмного продукту;

реалізація розширення функціональних можливостей програмних продуктів.

2. Провайдер повинен мати підготовлений та уповноважений персонал ЗНС для експлуатації програмних продуктів або мати договір з сервісними центрами підприємств-виробників наземних засобів ЗНС, або їх офіційними представництвами.

11. Метрологічне забезпечення

1. Провайдер повинен організувати метрологічну службу або призначити особу, відповідальну за забезпечення єдності вимірювань на підставі вимог законодавства України для забезпечення єдності вимірювань при експлуатації наземних засобів ЗНС.

2. Основними завданнями забезпечення метрологічної діяльності при технічній експлуатації наземних засобів ЗНС є:

здійснення аналізу стану вимірювань на всіх стадіях експлуатації наземних засобів ЗНС;

забезпечення єдності вимірювань при здійсненні експлуатації наземних засобів ЗНС;

узагальнення результатів аналізу та оцінки стану засобів вимірювальної техніки, їх ремонту і використання, а також забезпечення єдності вимірювань при здійсненні експлуатації наземних засобів ЗНС;

визначення необхідної номенклатури засобів вимірювальної техніки та їх застосування з метою ефективного контролю технологічних процесів та характеристик наземних засобів ЗНС;

надання методичної та практичної допомоги персоналу ЗНС щодо застосування нових сучасних засобів вимірювальної техніки;

створення та застосування сучасних методів вимірювань та засобів вимірювальної техніки;

проведення експертизи технічних завдань, проектної, конструкторської, технологічної документації, звітів про науково-дослідні роботи, експлуатаційно-технічної документації;

розроблення та застосування стандартів та інших документів провайдера, що регламентують питання забезпечення єдності вимірювань;

проведення моніторингу причин некоректного вимірювання параметрів роботи наземних засобів ЗНС, що не відповідають метрологічним вимогам;

організація проведення в установленому порядку калібрування і ремонту засобів вимірювальної техніки;

установлення міжкалібрувальних інтервалів засобів вимірювальної техніки;

проведення внутрішньої перевірки підрозділів ЗНС щодо забезпечення єдності вимірювань при здійсненні експлуатації наземних засобів ЗНС;

організація і проведення підвищення кваліфікації, підготовки та перепідготовки метрологів та осіб, відповідальних за забезпечення єдності вимірювань.

3. ЗВТ мають застосовувати одиниці вимірювання міжнародної системи одиниць (SI), прийнятої Генеральною конференцією з мір та ваг і рекомендованої Міжнародною організацією законодавчої метрології.

4. Провайдер повинен застосовувати тільки придатні до застосування ЗВТ, які відповідають вимогам щодо точності, регламентованим для відповідних видів наземних засобів ЗНС, у встановлених умовах їх експлуатації.

5. Провайдер повинен встановити порядок та правила експлуатації ЗВТ.

6. Персонал ЗНС повинен пройти професійну підготовку із застосування ЗВТ з метою правильного їх використання та коректного проведення вимірювань параметрів роботи наземних засобів ЗНС під час проведення ТО та ремонту.

12. Планування, облік та звітність при експлуатації наземних засобів ЗНС

1. Провайдер повинен забезпечити планування діяльності при експлуатації наземних засобів ЗНС.

2. Облік та звітність при експлуатації наземних засобів ЗНС є зведенням даних щодо експлуатації, складу і технічного стану наземних засобів ЗНС, визначених уповноваженим органом.

3. Облік та звітність щодо експлуатації, складу і технічного стану наземних засобів ЗНС повинні здійснюватися для наземних засобів ЗНС, що мають чинні сертифікати видані уповноваженим органом.

4. Зведення даних щодо експлуатації наземних засобів ЗНС підписується керівником підрозділу ЗНС або уповноваженою особою провайдера і подається до уповноваженого органу щороку до 30 січня року наступного за звітним. Форма зведених даних встановлюються уповноваженим органом.

5. Провайдер повинен надавати достовірні зведені дані та зобов'язаний здійснювати періодичний контроль за достовірністю та точністю ведення обліку наземних засобів ЗНС.

13. Об'єктивний контроль при обслуговуванні повітряного руху та виробничій (операційній) діяльності провайдера

1. НЗОК повинні забезпечувати автоматичний запис та відтворення інформації при ОПР та операційної діяльності провайдерів.

2. НЗОК повинні бути повністю зарезервовані.

3. Необхідно забезпечити зберігання виконаних автоматичних записів не менше ніж 30 календарних днів.

4. Запису НЗОК підлягає:

канали авіаційного наземного електрозв'язку, що забезпечує взаємодію органів ОПР та передавання даних, пов'язаних із забезпеченням безпеки польотів;

канали авіаційного повітряного електрозв'язку, що забезпечує польотно-інформаційне, диспетчерське та аварійне ОПР, пошук та рятування, автоматичний обмін даними з ПС;

канали авіаційного радіомовлення авіаційної метеорологічної інформації та мовлення для польотно-інформаційного обслуговування;

данні від джерел спостереження, що надходять до систем їх обробки та/або систем їх відображення, які використовуються для ОПР;

польотні дані, що використовують органи ОПР, у тому числі OLDI повідомлення;

дані, що відображаються на дисплеях повітряної обстановки, у тому числі усі операції, що виконує диспетчер УПР під час своєї роботи;

дані введення інформації про надані команди, диспетчерські дозволи або вказівки;

данні введення інформації про надані команди персоналом ЗНС АС КІР.

5. Провайдер повинен розробити та затвердити організаційно-розпорядчий документ щодо організації проведення об'єктивного контролю, обліку, зберігання та використання змінних носіїв інформації, у якому має бути передбачено порядок здійснення об'єктивного контролю, перевірок наявності, якості записування інформації та сигналів поточного часу. Для змінних носіїв інформації мають бути передбачені заходи щодо попередження стирання та відсутність будь-якої можливості коригування записаної інформації.

6. НЗОК для запису поточного часу повинні використовувати Всесвітній координований час (UTC).

7. Синхронізацію часу та дати слід автоматично виконувати від джерела точного часу провайдера. Необхідна точність часу для НЗОК становить ± 1 секунда. При відсутності автоматичної синхронізації часу та дати провайдер повинен організувати коригування часу із записом у відповідний журнал.

8. У випадку проведення розслідувань авіаційних подій або інцидентів змінний носій вилучається тільки за розпорядженням керівника провайдера та в присутності керівника органу ОПП та керівника підрозділу ЗНС вкладається у футляр, опечатується та передається на зберігання у спеціально призначене місце, визначене керівником провайдера. Вилучення твердих (жорстких) дисків не допускається.

9. Збереження змінних носіїв із записом інформації у випадку авіаційних подій, інцидентів здійснює керівник провайдера або уповноважена особа провайдера до моменту передання їх голові комісії з розслідування, призначеному у встановленому законодавством порядку. Термін зберігання вилученого змінного носія визначається головою комісії з розслідування. Розкривати опечатаний футляр, переглядати і прослуховувати записану

інформацію, копіювати на інші носії інформації допускається лише з дозволу голови комісії з розслідування авіаційних подій або інцидентів.

10. Перелік каналів, що підлягає запису НЗОК затверджується уповноваженим керівником провайдера та погоджується за необхідності з зацікавленими організаціями.

14. Виникнення аварійних та непередбачуваних ситуацій

1. Провайдер повинен розробити та затвердити орієнтований перелік та плани аварійних та непередбачуваних ситуацій, які можуть виникнути в підрозділах ЗНС, а також організувати проведення оцінки ризиків, які можуть привести до виникнення ситуацій, які потенційно можуть вплинути на безпеку польотів.

2. Провайдер повинен розробити та затвердити порядок підготовки персоналу ЗНС до дій в аварійних та непередбачуваних ситуаціях та дій в ситуації деградації наземних засобів ЗНС, а також встановити періодичність перевірки знань та практичних навиків з вирішення операційних завдань експлуатації наземних засобів ЗНС при виникненні аварійних і непередбачуваних ситуацій, а також при деградації наземних засобів ЗНС.

3. Затверджені плани дій персоналу ЗНС в аварійних і непередбачуваних ситуаціях та в ситуаціях деградації обладнання повинні знаходитися на усіх об'єктах ЗНС.

15. Охорона праці

1. Діяльність з питань охорони праці на об'єктах ЗНС провайдера повинна здійснюватися відповідно до вимог законодавства та нормативно-правових актів

України з питань охорони праці, та бути спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням персоналу ЗНС.

2. Провайдер забезпечує і контролює організацію створення належних умов праці на робочих місцях працівників підрозділів ЗНС відповідно до вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці.

3. Керівник об'єкта ЗНС організовує роботу з охорони праці на об'єкті ЗНС відповідно до вимог законодавства з питань охорони праці, а саме:

проведення інструктажів, навчання і перевірка знань з охорони праці;

ведення відповідної документації з охорони праці;

забезпечення засобами захисту та виробництва;

контроль стану здоров'я працівників;

створення безпечних та здорових умов праці, безпечність будівель та обладнання;

постійний контроль за станом охорони праці;

опрацювання порядку дій у разі настання нещасних випадків на об'єкті ЗНС.

4. Дотримання і виконання правил охорони праці при виконанні робіт покладається безпосередньо на персонал ЗНС.

5. Персонал ЗНС зобов'язаний:

вивчити та виконувати вимоги правил, інструкцій, інших нормативних актів з охорони праці;

дотримуватись правил експлуатації устаткування, норм, правил, стандартів та інструкцій з охорони праці, встановлених вимог поведження з машинами, механізмами, обладнанням, приладами, інструментами тощо;

користуватися справними засобами колективного та індивідуального захисту;

проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди;

брати участь у створенні та підтримці безпечних умов праці;

ставити до відома керівників підрозділів про нещасний випадок;

відмовлятися від дорученої роботи, якщо створилася виробнича ситуація, небезпечна для життя чи здоров'я працівників або для людей, які його оточують.

16. Пожежна безпека

1. Провайдер повинен забезпечити пожежну безпеку об'єктів ЗНС відповідно до законодавства України з питань пожежної безпеки та враховувати встановлені протипожежні вимоги, стандарти, норми, правила під час проектування та експлуатації наземних засобів ЗНС.

2. Керівник провайдера здійснює загальну організацію заходів щодо забезпечення пожежної безпеки на об'єктах ЗНС провайдера.

3. Забезпечення пожежної безпеки на об'єктах ЗНС здійснюють керівники цих об'єктів. Керівник об'єкта ЗНС призначає відповідальних осіб за протипожежний стан окремих будівель, споруд, приміщень, ділянок, технічного та інженерного обладнання об'єкта ЗНС, а також за утримання і експлуатацію технічних засобів протипожежного захисту.

4. Працівники здійснюють безпосередньо дотримання і виконання правил пожежної безпеки на кожному робочому місці.

5. Керівник підрозділу ЗНС сумісно з посадовою особою пожежної охорони розробляє перелік заходів забезпечення пожежної безпеки на об'єктах ЗНС.

6. ТО, монтаж та наладка систем пожежної автоматики, систем пожежної та охоронної сигналізації на об'єктах ЗНС провайдера виконується відповідними організаціями (фізичними особами) на підставі укладених договорів.

7. На об'єктах ЗНС провайдера повинні знаходитися положення, інструкції та інші необхідні керівні документи, які визначені державною або відомчою пожежною охороною. Вимоги пожежної безпеки провайдера, що містяться у цих керівних документах, не повинні суперечити державним стандартам, нормам і правилам.

8. На об'єктах ЗНС повинні знаходитись таблички з номерами телефонів із зазначенням порядку виклику підрозділу пожежної охорони.

9. Увесь персонал ЗНС під час прийняття на роботу і щорічно за місцем роботи повинен проходити інструктаж з питань пожежної безпеки. Особи, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки до роботи не допускаються.

17. Надійність роботи наземних засобів ЗНС

1. Надійність роботи наземних засобів ЗНС повинна забезпечуватися:
схемно-конструкційним виконанням, якістю застосовуваних комплектуючих елементів;
ступенем автоматизації, резервуванням;
надійністю електропостачання, ліній електрозв'язку та управління;
організацією належної експлуатації, якістю ТО та ремонту;
умовами експлуатації, професійною підготовкою персоналу ЗНС;
умовами транспортування та збереження.

2. У процесі експлуатації рівень надійності наземних засобів ЗНС повинен оцінюватися за результатами аналізу статистичних даних про відмови, несправності, деградації та причин їхньої появи.

18. Технічні вимоги до резервування наземних засобів ЗНС

1. Для забезпечення роботи за призначенням наземних засобів ЗНС повинні бути зарезервовані із застосуванням різних видів резервування з метою виконання усіх необхідних функцій при забезпеченні польотів ПС, ОПР та виробничої діяльності провайдера.

2. Технології резервування наземних засобів ЗНС повинні визначатися в інструкціях з резервування цих засобів залежно від схемно-конструкційних, функціональних особливостей та з урахуванням виконуваних потрібних функціональних завдань із забезпечення польотів ПС, ОПР та виробничої діяльності провайдера.

3. На каналах авіаційного повітряного електрозв'язку діапазону ДВЧ органів ОПР (аеродромної диспетчерської вишки, диспетчерського органу підходу) для одного з комплектів радіостанції повинно бути передбачено аварійне електроживлення від акумуляторних батарей тривалістю не менше 2 годин.

4. Наземні засоби ЗНС повинні вмикатися, перемикатися та вимикатися за погодженням з керівником польотів (старшим диспетчером чергової зміни) органу ОПР з обов'язковим записом в оперативному журналі чергової зміни.

5. У оперативному журналі чергової зміни повинен робитися запис про час вмикання, перемикання та вимикання, про якість роботи наземних засобів ЗНС, наявність або відсутність зауважень у їх роботі.

6. Нормативний час переключення (переходу) наземних засобів ЗНС на резерв (обхідні канали авіаційного електрозв'язку), а також дії персоналу ЗНС повинні бути вказані в інструкції з резервування наземних засобів ЗНС.

7. Інструкція з резервування повинна складатися та підписуватися керівником об'єкта ЗНС, затверджуватися керівником підрозділу ЗНС та зберігатися на об'єкті ЗНС.

8. Нормативний час переключення (переходу) на резерв повинен визначатися вимогами експлуатаційної документації на наземні засоби ЗНС, а в разі відсутності таких вимог в експлуатаційних документах визначатися на підставі хронометражу припустимого часу переключення (переходу) на резерв цих засобів.

9. Дані нормативного часу переключення (переходу) на резерв наземних засобів ЗНС, каналів авіаційного повітряного та наземного електрозв'язку, повинні підписуватися керівником підрозділу ЗНС, погоджуватися з керівником органу ОПР та передаватися для використання в роботі органом ОПР та керівником чергової зміни підрозділу ЗНС.

10. Зведені дані нормативного часу переключення (переходу) наземних засобів ЗНС на резерв повинні перебувати на робочих місцях керівника польотів (старшого диспетчера чергової зміни) та керівника чергової зміни підрозділу ЗНС.

19. Технічні вимоги до безперебійної роботи наземних засобів ЗНС

1. Електропостачання об'єктів ЗНС від централізованих джерел електроживлення повинно забезпечуватися електропередавальними організаціями та/або електротехнічними підрозділами провайдера.

2. Для визначення межі відповідальності між електропередавальною організацією/електротехнічним підрозділом та підрозділом ЗНС щодо експлуатації електроустановок на об'єктах ЗНС провайдер повинен оформити акт розмежування відповідальності за експлуатацію електроустановок на об'єкті ЗНС. В інших випадках розподіл відповідальності за електроустановки встановлюється відповідно до вимог законодавства України.

3. При відмовах наземного засобу ЗНС або основного джерела електропостачання об'єкта ЗНС керівник чергової зміни підрозділу ЗНС повинен вжити заходи щодо переведення наземних засобів ЗНС або джерела електропостачання на резерв.

4. Керівник чергової зміни повинен негайно доповідати органу ОПР про відмову наземного засобу ЗНС або основного джерела електропостачання об'єкта ЗНС та негайно інформувати про цю відмову електропостачальну службу провайдера (іншу електропостачальну організацію, якщо відмова відбулася через порушення електропостачання).

20. Технічні вимоги до оперативного контролю та моніторингу працездатності наземного засобу ЗНС

1. Оперативний контроль працездатності наземних засобів ЗНС на об'єктах ЗНС, що працюють без постійної присутності персоналу ЗНС, повинно здійснюватися за сигналами систем дистанційного контролю і управління, відгуками персоналу ОрПР та льотного складу.

2. Оперативний контроль працездатності наземних засобів ЗНС (каналів авіаційного електрозв'язку) на об'єктах ЗНС з черговим персоналом ЗНС повинен здійснюватися:

за інформацією засобів автоматизованого контролю, показами вмонтованих ЗВТ, датчиків, контрольних індикаторів засобів відображення інформації;
оцінкою якості роботи каналів авіаційного електрозв'язку за результатами прослуховування, опитування абонентів.

21. Організація роботи чергових змін підрозділів ЗНС

1. Для забезпечення польотів ПС та ОПП і надійної роботи об'єктів ЗНС провайдер повинен організувати чергування оперативного персоналу ЗНС.

2. Черговий персонал об'єкта ЗНС повинен організувати безперебійну роботу наземних засобів ЗНС, здійснювати операційні завдання з їх експлуатації та своєчасно і правильно вести встановлену експлуатаційну документацію.

3. Під час роботи чергової зміни повинен здійснюватися об'єктивний контроль інформації щодо роботи наземних засобів ЗНС та виробничої діяльності провайдера, пов'язаної із забезпеченням безпеки польотів ПС.

4. Черговий оперативний персонал ЗНС являє собою експлуатаційну групу яка в оперативному відношенні повинна підпорядковуватися керівнику чергової зміни підрозділу ЗНС.

5. Керівник чергової зміни підрозділу ЗНС повинен бути підпорядкований безпосередньо керівнику підрозділу ЗНС.

6. Керівник чергової зміни підрозділу ЗНС повинен:

здійснювати оперативне керівництво роботою об'єктів ЗНС із забезпеченням безвідмовної та якісної роботи наземних засобів ЗНС;

аналізувати зауваження екіпажів ПС та органів ОПП щодо роботи наземних засобів ЗНС та вживати негайних заходів з їх усунення;

контролювати роботу чергових оперативних змін і об'єктів ЗНС;

здійснювати управління автоматизованими об'єктами ЗНС і оперативний контроль за їхньою працездатністю;

здійснювати взаємодію з черговими змінами органу ОПП та при необхідності з іншими підрозділами провайдера;

інформувати орган ОПП і керівництво підрозділу ЗНС про всі зміни в роботі наземних засобів ЗНС, що можуть призвести до порушень безпеки польотів.

7. Робоче місце керівника чергової зміни підрозділу ЗНС повинно бути обладнане засобами дистанційного управління та контролю за автоматизованими об'єктами ЗНС, телефонним або гучномовним електрозв'язком з робочими місцями органів ОПП, об'єктами ЗНС та при необхідності з іншими підрозділами провайдера.

8. На період чергування провайдер повинен забезпечити керівника чергової зміни підрозділу ЗНС автомобільним транспортом.

9. Автомобільний транспорт керівника чергової зміни підрозділу ЗНС, який використовується на території аеродрому, повинен бути радіофікованим (обладнаний радіостанцією, що працює у мережі внутрішньо аеропортового зв'язку та приймачем ДВЧ діапазону), обладнаним проблісковими маячками та пофарбований у колір, видимий з боку екіпажів ПС на робочій площі аеродрому.

10. Черговий оперативний персонал ЗНС, приймаючи зміну, зобов'язаний перевірити:

стан і працездатність основних і резервних комплектів наземних засобів ЗНС;

готовність до роботи резервних джерел електроживлення;

наявність майна відповідно до опису, експлуатаційної документації, інструменту, ЗВТ, комплекту ЗІП для оперативного ТО та ремонту;

наявність засобів індивідуального захисту та їх справність, наявність та укомплектованість медичної аптечки для надання першої допомоги постраждалим у разі нещасного випадку;

наявність засобів пожежогасіння.

11. Оперативний персонал ЗНС повинен знати та вміти застосовувати на практиці положення організаційно-розпорядчих документів із взаємодії з іншими підрозділами провайдера або служби аеропорту, або підрозділами іншого провайдера в аварійних та непередбачуваних ситуаціях.

12. Оперативний черговий персонал ЗНС повинен ознайомитися з усіма письмовими вказівками керівника підрозділу ЗНС, зауваженнями та розпорядженнями, що надійшли під час чергування попередніх змін, та керуватися у своїй діяльності нормативно-правовим актами України, організаційно-розпорядчими документами провайдера, відповідними положеннями про об'єкт ЗНС та посадовими інструкціями.

13. Оперативний персонал ЗНС чергової зміни повинен оформляти приймання та здавання чергування із записом в оперативному журналі чергової оперативної зміни об'єкта ЗНС та доповідати про це керівнику чергової зміни підрозділу ЗНС.

14. Зауваження до роботи наземних засобів ЗНС повинні зазначатися у оперативному журналі.

22. Взаємодія персоналу ЗНС

1. У процесі експлуатації оперативний персонал ЗНС повинен взаємодіяти з іншими підрозділами провайдера або службами аеропорту, або аеродрому, або підрозділами іншого провайдера. Порядок взаємодії повинен визначатися відповідними інструкціями із взаємодії, які розробляються та укладаються у порядку, що визначаються сторонами.

2. До інструкції із взаємодії повинен бути включений порядок дій сторін взаємодії в аварійних та непередбачуваних ситуаціях.

23. Професійна підготовка та уповноваження персоналу ЗНС на здійснення експлуатації наземних засобів ЗНС

1. Експлуатація наземних засобів ЗНС повинна здійснюватися персоналом ЗНС, який має необхідні рівні освіти (за відповідними спеціальностями, професіями) та кваліфікацію, є компетентним для виконання посадових обов'язків та уповноваженим на здійснення експлуатації конкретних наземних засобів ЗНС.

2. Посадові обов'язки персоналу ЗНС визначаються посадовими інструкціями та положеннями про підрозділи ЗНС.

3. Персонал ЗНС повинен проходити професійну підготовку та оцінювання компетентності.

4. Провайдер повинен встановити порядок надання, періодичного підтвердження, призупинення, анулювання і відновлення повноважень персоналу ЗНС здійснювати експлуатацію наземних засобів ЗНС, відповідні порядки проходження персоналом ЗНС професійної підготовки для набуття,

періодичного підтримання та відновлення компетентності, а також оцінювання компетентності.

5. Провайдер повинен вести облік наданих персоналу ЗНС повноважень здійснювати експлуатацію наземних засобів ЗНС, проходження професійної підготовки та оцінювання компетентності.

Заступник начальника управління

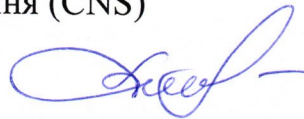
– начальник відділу –

державний інспектор з авіаційного

нагляду за безпекою авіації

відділу зв'язку, навігації, спостереження (CNS)

управління аеронавігації

Віталій СИМАК

Додаток
до Авіаційних правил України
«Технічні вимоги та адміністративні
процедури для сертифікації та
експлуатації наземних засобів зв'язку,
навігації та спостереження в цивільній
авіації України»
(пункт 1 глави 2 розділу III)

ФОРМА СЕРТИФІКАТА

УКРАЇНА
ДЕРЖАВНА АвіАЦІЙНА
СЛУЖБА
УКРАЇНИ

UKRAINE
STATE AVIATION
ADMINISTRATION
OF UKRAINE

СЕРТИФІКАТ НА НАЗЕМНИЙ ЗАСІБ ЗНС	CERTIFICATE OF GROUND CNS FACILITY
[НОМЕР СЕРТИФІКАТА / REFERENCE]	
<p>Відповідно до положень Авіаційних правил України «Технічні вимоги та адміністративні процедури для сертифікації та експлуатації наземних засобів зв'язку, навігації та спостереження в цивільній авіації України» (далі- Авіаційні правила), а також до наведених далі умов Державна авіаційна служба України засвідчує, що: [назва наземного засобу ЗНС] що експлуатується [найменування заявника]</p>	<p><i>According to the aviation rules of Ukraine «Technical requirements and administrative procedures related to certification and exploitation of ground-based communication, navigation, surveillance facilities in civil aviation of Ukraine» (herein – Aviation rules) and according to the conditions specified below, the State Aviation Administration of Ukraine hereby certifies that: [name of CNS facility] is operated by [name of applicant]</i></p>
є сертифікованим у відповідності до Авіаційних правил.	<i>is certified in accordance with the provisions of the Aviation rules.</i>
Цей сертифікат не підлягає передаванню та залишається дійсним до [день/місяць/рік], якщо не буде призупинено його дія, він не буде анульований чи повернутий.	<i>This certificate is not transferable and shall remain valid until [day/month/year], unless it is not suspended, revoked or returned.</i>
Цей сертифікат вимагає дотримання його власником вимог та процедур, визначених у Авіаційних правилах	<i>This certificate requires compliance with the requirements and procedures specified in the Aviation rules</i>
УМОВИ ТА ОБМЕЖЕННЯ:	CONDITIONS AND RESTRICTIONS:
[<i>Зазначаються умови та обмеження</i>]	[<i>Indicate the conditions and restrictions</i>]

ХАРАКТЕРИСТИКИ НАЗЕМНОГО ЗАСОБУ ЗНС	CHARACTERISTICS OF CNS FACILITY
[Зазначаються характеристики наземного засобу ЗНС]	[Indicate the characteristics of the ground CNS facility]

Власне ім'я, прізвище
Голова
Державної авіаційної служби України
Chairman
State Aviation Administration of Ukraine

Електронний цифровий підпис

Місце
розташування
двовимірного
штрих-коду
(QR-коду)